

Virkes arbeid med anstendige arbeidsforhold og menneskerettigheter

Det ligger i Virkes formål å bidra til et trygt, ryddig og organisert arbeidsliv. Vi gjør dette gjennom å informere og veilede våre medlemmer om rettigheter og plikter i arbeidslivet og det fagligpolitiske arbeidet i samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene og myndighetene.

Vårt formål må også speiles i vår egen drift. Retningslinjene i dette dokumentet klargjør prinsippene for, og arbeidet med, anstendige arbeidsforhold og ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter hos våre egne leverandører.

Disse prinsippene ligger til grunn for vårt arbeid:

- Virke arbeider for et næringsliv i Norge og internasjonalt som ivaretar de grunnleggende menneskerettighetene slik det er vedtatt av FN¹ og at arbeidstakeres rettigheter slik de er beskrevet i ILOs kjernekonvensjoner². Alle virksomheter har et ansvar og alle har en mulighet til å bidra til en utvikling der menneskerettighetene styrkes og der brudd på disse forebygges.
- Vi vil derfor være pådrivere for at arbeid med en ansvarlighet i leverandørkjeder styrkes, at risiko og faktiske negative hendelser avdekkes og rettes opp i.
- Vi ser det som en viktig del av vårt formål å øke kunnskap om arbeidet med et anstendig arbeidsliv og ivaretagelse av menneskerettigheter, både nasjonalt og internasjonale.
- Vi må starte med oss selv og jobbe med egen drift – det gir oss både kunnskap og mulighet til å være et forbilde.

Virkes arbeid med egen drift og forventinger til leverandører:

- De grunnleggende menneskerettighetene slik de er vedtatt og nedfelt i FNs menneskerettighetserklæring skal ivaretas.
- Alle arbeidstakeres rettigheter skal ivaretas i tråd med ILOs åtte kjernekonvensjoner. Rettighetene er knyttet til:
 - Retten til å kunne organisere seg, organisasjonsfrihet og til å forhandle lønn.
 - Rett mot tvangsarbeid
 - Forbud mot barnarbeid og aldersregulering av visse typer arbeid
 - Rett til en rettferdig lønn, og lik lønn for likt arbeid
 - Vern mot diskriminering og trakassering på bakgrunn av kjønn, religion, etnisitet og legning
 - Rett til et trygt arbeidsmiljø, der de arbeideres helse og sikkerhet ivaretas
- Virke ber om at alle samarbeidende virksomheter gjør seg kjent med disse rettighetene.
- Ansatte i Virke med ansvar for innkjøp og samarbeidsavtaler har et selvstendig ansvar for å både opplyse, informere og arbeide for at forventinger blir kjent internt og eksternt.

¹ <https://www.fn.no/om-fn/avtaler/menneskerettigheter/fns-verdenserklæring-om-menneskerettigheter>

² <https://www.ilo.org/global/standards/introduction-to-international-labour-standards/conventions-and-recommendations/lang--en/index.htm>

- Virke vil arbeide for at arbeidstakeres grunnleggende rettigheter ivaretas i vår egen drift. Gjennom kursing og kompetanseheving vil vi bidra til å øke bevisstheten hos våre ansatte, både på egen arbeidssituasjon og i møtet med samarbeidspartnere og kunder.
- Vi forventer og vil følge opp at menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold ivaretas hos våre leverandører. I praktisk betyr det at ledelse er kjent med disse rettighetene, med våre forventninger og at ansatte er kjent med forpliktelsene som følger av dette.

Presisering av forventinger:

- Vi forventer at ansatte i virksomheten og hos underleverandører ikke utnyttes i arbeidet, får en rettferdig lønn og en arbeidstid som gir rom for hvile, fritid og familieliv.
- Vi forventer at ansatte har frihet til å organisere seg, at den ansattes helse og sikkerhet ivaretas og at virksomheten ivaretar ytre miljø. Vi forventer at ansatte får fri ved sykdom eller svangerskap.
- Som arbeidsgiverorganisasjon forventer vi at våre leverandører tilstreber et organisert arbeidsliv og at avtaler mellom ansatte og arbeidsgiver er transparente for begge parter.
- Vi forventer at likestilling ivaretas og at ansatte ikke utsettes for trakassering og at det ikke forekommer forskjellsbehandling på bakgrunn av kjønn, legning, hudfarge og/eller religion.

Oppfølging av brudd på disse prinsippene

Skulle det blir kjent for Virke at det hos våre leverandører eller deres underleverandører skjer brudd med våre forventinger og prinsippene vil dette følges opp gjennom dialog med leverandører, forventning om utbedring og tiltak. Som en del av dette forventer vi at våre leverandører gjør ansatte oppmerksomme på sine rettigheter etter menneskerettighetsloven og OECDs retningslinjer for anstendig arbeid.

Mulighet til å melde:

Virke verdsetter tilbakemeldinger på vårt arbeid. Interessenter som ønsker å melde til oss kan gjøre det gjennom epost til aktsomhet@virke.no eller ved å finne riktig adressat på våre nettsider www.virke.no. Tilbakemeldinger behandles konfidensielt.

Vi oppfordrer ansatte hos i Virke eller hos leverandører å melde dersom de mistenker eller opplever brudd på disse retningslinjene. Meldinger om hendelser som en opplever bryter med Virkes policy for ivaretagelse av anstendig arbeidsforhold og menneskerettigheter behandles alltid uten at det får konsekvenser for den som melder.

Hvordan følges ansvarlighet opp i Virke

Ledelsen i Virke har ansvar for at disse retningslinjene følges opp. Organisasjonsavdelingen har ansvar for at retningslinjene er kjent i alle avdelinger og hos ansatte. Økonomiavdelingen har ansvar for at leverandører følges opp og at disse retningslinjene gjøres kjent hos dem. Retningslinjene i dette dokumentet ligger ved som en del av Virkes innkjøpspolicy. Virke vil kunne velge ut leverandører som følges særlig opp også uten at dette er basert på risikovurdering eller vesentlighet. Disse vurderingene vil publiseres i vår aktsomhetsvurdering. Virke vil gjennomføre en årlig aktsomhetsvurdering i tråd med åpenhetsloven.

Virke vil rapportere årlig på oppfølgingen av disse retningslinjene og OECDs rammer for et ansvarlig næringsliv. Rapporten vil publiseres på våre nettsider. De som ønsker innsyn i eller har spørsmål til vårt arbeid kan rette dette til aktsomhet@virke.no